

OD REDAKTORÓW

„Studia Rossica Gedanensia” w ósmym tomie mieszczą dwadzieścia pięć tekstów autorów polskich i zagranicznych (z ośrodków naukowych Białorusi, Rosji, Ukrainy). Wyrazem kilkuletniej, zacieśnionej współpracy z badaczami z Instytutu Filozofii Narodowej Akademii Nauk Białorusi są publikacje z zakresu szeroko pojętej kultury intelektualnej autorstwa Swietłany Doroniny, Walerego Maksimowicza, Inessy Morozowej i Michaiła Szaternika.

Po raz kolejny na naszych łamach wyniki swych archiwalnych kwerend prezentuje Maksim Fiodorow, pracownik Działu Rękopisów Instytutu Literatury Światowej im. Maksima Gorkiego Rosyjskiej Akademii Nauk, który tym razem na przykładzie utworów Demiana Biednego przedstawia – niewolne od kontrowersji – literackie odzwierciedlenia trudnych stosunków radziecko-polskich czasu wojny polsko-bolszewickiej.

Magdalena Dąbrowska przedstawia artykuł Piotra Wiaziemskiego *O Dzierżawinie* jako interesujący aneks do *Rysu historycznego literatury rosyjskiej* Nikołaja Grecza, wydanego w przekładzie i opracowaniu Samuela Bogumiła Lindego. W kolejnych artykułach recenzyjnych, w porządku historii literatury jako historii idei oraz autorów i dzieł literackich, prezentuje książki *Wynalezienie Europy Wschodniej* Larry’ego Wolffa i *Po co czytać klasyków* Itala Calvina.

Studium porównawcze Filipa Świerczyńskiego zawiera rozwinięcie i dopełnienie debiutanckich badań w zakresie technik narracyjnych Kafki i Gogola. Autor ukazuje niedostrzeżone dotąd na gruncie polskiego literaturoznawstwa wpływy gogolowskich inspiracji Kafki.

Analizę wybranych motywów w twórczości Fiodora Dostojewskiego kontynuują jego młodzi badacze – Sjarhei Padsasonny i Maria Michnowiec. O egzystencjalnych motywach Konstantyna Leontjewa pisze Inessa Morozowa, zaś twórczość Iwana Buni-na z punktu widzenia mediacji rozpatruje Iwan Smirnow.

Stałe miejsce w naszym periodyku znajdują oryginalne prace z obszaru filologii śledczej. W niniejszym tomie Grzegorz Ojcewicz proponuje czytelnikom dyptyk poświęcony osobie Gieorgija Efrona, syna Mariny Cwietajewej. W pierwszej – literaturoznawczej – części publikacji badacz ujawnia „wiecznie żywe rany w psychice młodego chłopaka” uobecnione w ego-dokumentach młodego Efrona, w drugiej zaś – filologiczno-śledczej – podejmuje próbę rozwikłania zagadki tajemniczego zniknięcia i śmierci czerwonoarmisty.

Życzliwej uwadze czytelników polecamy również szkic Ewy Mostowiak-Kapciak z zakresu historii sztuki książki, prezentujący albumowe dzieło *Królestwo Polskie* wydane w rosyjskiej serii „Malownicza Rosja” przez Towarzystwo Maurycego Wolffa.

Z radością publikujemy *Przedmowę* do znanej, nietłumaczonej na język polski, monografii Gustawa Szpeta *Введение в этническую психологию* (1927) [Wstęp do psychologii etnicznej] w przekładzie Bogusława Żyłki. Tym samym stajemy się pierwszym w Polsce pismem udostępniającym wstęp do książki tego wybitnego filozofa fenomenologa (jednego z pierwszych w Rosji).

Dział językoznawczy otwiera artykuł Krzysztofa T. Witczaka, zawierający dociekania etymologiczne na temat starych ornitonimów rosyjskich; prowadzone penetracje sięgają języków ugrofińskich. Praca niesie istotne konkluzje naukowe. W tej części periodyku znalazła się też językoznawcza analiza konfrontatywna aktów podziękowania w korespondencji pocztówkowej dokonana przez Daniela Dzienisiewicza. Własne rozwiązania metodologiczne w zakresie konstruowania terminograficznego proponuje Piotr J. Michałowski.

Z praktyki przekładowej godny polecenia jest opis analityczny polskich i rosyjskich eklezjonimów w perspektywie onomastyki. Tekst nadesłała Anny Szcześniey.

Do kroniki minionego roku, spośród wielu wydarzeń naukowych, wybraliśmy relację z międzynarodowej konferencji leksykograficznej LEX-2021, która odbyła się maju w Katedrze Rusycystyki Uniwersytetu Warszawskiego.

Zbigniew Kaźmierczyk
Katarzyna Wojan

FROM THE EDITORS

The eighth volume of "Studia Rossica Gedanensia" includes twenty-five texts by Polish and foreign (from Belarusian, Russian and Ukrainian research institutions) authors. Papers related to broadly understood intellectual culture by Svetlana Doronina, Valerij Maksimovich, Inessa Morozova and Mihhail Shaternik are the fruits of several years of strict cooperation with scholars from the Institute of Philosophy of the Belarusian National Academy of Sciences.

Once again, Maksim Fedorov, of the Manuscript Department, Maksim Gorky Institute of World Literature, Russian Academy of Sciences, presents the results of his archive queries. This time, he uses Demyan Bedny's works to present – not free from controversy - literary reflections of the difficult Soviet-Polish relations during the Polish-Soviet War.

Magdalena Dąbrowska's paper presents an interesting discussion of Pyotr Vyazemsky's article "On Derzhavin" - an appendix to the "Historical background of the Russian literature" by Nikolay Gretschev, translated and edited by Samuel Bogumił Linde. In her subsequent review articles, Dąbrowska shows the value of the books: "Inventing Eastern Europe..." by Larry Wolff and "Why Read the Classics?" by Italo Calvino in the order of the history of ideas as well as the authors' and literary works.

Filip Świerczyński's comparative study develops and complements the debut research in the field of narrative techniques of Kafka and Gogol. The author shows the influences of Kafka's Gogolian inspirations, which have not been noticed in Polish literary studies so far.

Siarhei Padsasonny and Maria Michnowiec continue an analysis of selected motifs in Fyodor Dostoyevsky's works. Inessa Morozov writes about Konstantin Leontiev's existential motifs, and Ivan Smirnov considers the works by Ivan Bunin from the mediation perspective.

Original works in the field of investigative philology find a permanent place in our journal. In this volume, Grzegorz Ojcewicz offers the readers a diptych devoted to Georgy Efron, a son of Marina Tsvetaeva. In the first - literary - part of the publication, the researcher reveals "gaping wounds in the boy's psyche" present in young Efron's ego-documents; and in the second – investigative philology – part he attempts to solve the puzzle of the mysterious disappearance and death of the Red Army soldier.

We also recommend to the readers Ewa Mostowiak-Kapciak's sketch on the history of book art, presenting the album "The Kingdom of Poland", published in the series "Picturesque Russia" by the Maurycy Wolff Society.

We are happy to publish *The Preface* to the well-known, not translated into Polish, monograph by Gustaw Szpet entitled “Введение в этническую психологию (1927) [Introduction to ethnic psychology]” translated by Bogusław Żyłka. Thus, we have become the first journal in Poland to provide an introduction to this outstanding historian’s of philosophy book.

The linguistics section opens with Krzysztof T. Witczak’s article containing etymological inquiries about old Russian ornithonyms. The conducted penetrations reach the Finno-Ugric languages. The work carries important scientific conclusions. This section of the journal also includes Daniel Dzienisiewicz’s contrastive linguistic analysis of the acts of gratitude in postcard correspondence. Additionally, Piotr J. Michałowski proposes his own methodological solutions in the field of terminographic construction.

Regarding translation practice, we would like to recommend an analytical account of Polish and Russian eclesionyms from the onomastic perspective. The text has been sent in by Anna Szczęsny.

For the past year chronicle, out of numerous scientific events, we have chosen a report from the international lexicographic conference LEX-2021, which was held at the Department of Russian Studies, University of Warsaw in May 2021.

Zbigniew Kaźmierczyk
Katarzyna Wojan